

sig gennem Havene paa sin Vandring, den skæbnebestemte Vandring. Jeg saa det komme ned til dybe og varme Have og dér møde et stort Væsen, et Havuhyre, et Havdyr.

Men jeg kunde egentlig ikke føle mig krænkede derved, for naar man rigtig saa efter og fordybede sig i disse Böcklin'ske Farver, var det i Virkeligheden ikke et Havdyr, men snarere en Havmand med tangomkranset Hoved, en Havgud, som Böcklin maler dem saa vidunderligt, omgivet af dejlige Havgudinder. Jeg kunde slet ikke føle mig krænkede, jeg forstod det jo meget vel; ethvert Væsen anskuer sine Medskabninger og maa for at forstaa dem anskue dem saa at sige i dets egen Lignelse, ellers glipper Forstaaelsen. Selve Menneskeheden kan jo kun anskue Guddommen i Menneskelignelse, maa skabe den i sit eget Billede. Jeg forstaa derfor saa godt, at en saadan mægtig Fremtoning lige i Øjeblikket kan tage sig ud som en Søslinge — den eksisterer som bekendt ikke.

Nu vil jeg helt se bort fra, at det ærede Medlem gjorde mig den Ære at personificere det, han mødte, i min stakkels fattige Skikkelse. Nej, det, han mødte, det var et stort Væsen, en Havgud, det danske Socialdemokrati, og jeg forstaa, at dets mægtige Dimensioner kunde ligesom faa det til at risle igennem ham, faa det til at sitre lidt — man har jo ogsaa Sitreaal — gennem Kroppen paa dette mindre Væsen, paa hvem det store altid virker imponerende, paa en Maade frygtindgydende, paa den anden Side ogsaa beundringsvækkende og samtidig fremkaldende lidt Misundelse. Selv om nu det mindre Væsen er vel udviklet, ældre, har en meget anselig Længde og for længst er blevet kønsmoden, kan et saadant Møde godt virke paa det paa den Maade. Hvad Længden angaar, giver jo i alt Fald dette mindre Væsens Taler ikke noget at klage over. Mine Taler er somme Tider lidt impulsive — man taler ud fra det Temperament, man har —, men jeg fortryder intet, jeg har sagt, thi det kommer fra Naturgrunden, det er ikke saadan kunstigt overvejet; der findes i Rigsdagstidenden for de 24 Aar, hvori jeg har været Medlem, ikke et Ord af mig, som jeg angre, eller som mine Partifæller, saa vidt jeg ved, har haft Grund til at angre.

Maa det være mig tilladt i al Elskværdighed, uden nogen Slags Ondskabsfuldhed, med ganske samme Elskværdighed, hvormed det ærede Medlem søgte at karakterisere mig baade som Politiker, som Taler og som Menneske — ogsaa som Menneske karak-

teriserede han mig i Gaar —, at sige, at det forekommer mig, at det ærede Medlems mange og lange Taler ved Siden af den Kunstfærdighed, hvormed de er gjort, har den Fejl, at de bestaar ligesom af for mange Led, der ikke er absolut organisk sammenhængende. Derfor taaler de ogsaa, hvad en impulsiv og improviseret Tale daarlige taaler: at blive hugget over. Det gjorde i Grunden ikke noget, at det ærede Medlems Tale blev hugget over, ikke just paa Midten, men saaledes, at den ene Fjerdedel kom i Forgaars Eftermiddag og de tre Fjerdedele i Gaar, thi den bestod af mange Led. Jeg vil, som sagt, ikke være ondskabsfuld; der var ikke nogen Ondskabsfuldhed fra det ærede Medlems Side i at tale om mig som en Søslinge, men saa er der heller ikke nogen Ondskabsfuldhed i, at jeg sammenligner det ærede Medlems Taler med et andet levende Væsen, en Bændelorm. De bestaar ligesom den af umaadelig mange Led, som ikke er ubetinget organisk sammenhængende. Der er et lille landligt Led, det er nærmest det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, og efter Landmanden kommer der et københavnsk Led, en Bydame, om end ikke maaske nogen udpræget Københavnerinde, det ærede Medlem Fru Elna Munch. Saaledes er der en hel Række Led. Bændelormen hører jo til de lavere organiserede Dyrearter og er, tror jeg — hvad der ikke er noget Tegn paa høj Udvikling —, tvekønnet. Saaledes forekommer det mig, at der er for mange Modsætninger i det ærede Medlems Taler, Modsætninger, som ikke ubetinget lader sig organisk forene.

Men nu kommer det ejendommelige: Aalen vandrer, fordi den maa vandre, ligesom der, jeg tror i „Troubaduren“, findes et Sted om „Zigøjneren, der vandrer og vandrer, han ved ej hvorhen, det er Zigøjnerens Veje“. Saaledes vandrer Aalen ogsaa, den ved maaske ikke selv hvorhen, men Skæbnen ved, hvor den skal hen, det er bestemt gennem Naturens Orden, og det er det, som de allersidste biologiske Forskninger har kastet et Lys over, vi ikke tidligere havde: Aalen vandrer til sin Yngleplads, dér skal og maa den hen, hvis den vil yngle, hvis den vil formere sig, hvis den vil fortsætte Racens Tilværelse. Men hvor er det? Ja, det er netop ude i de varme, dybe Have, dér, hvor man møder disse store Væsener, disse Havdyr eller Havguder. Det er netop dér, Aalen har sin Yngleplads, ikke noget andet Sted. Hvis den forvilder sig ind i de snævre Kanaler eller de smalle Bælter, eller hvis Blankaalen